

Studieanvisning

Rektorsprogrammet, 30 hp

UC620U

Delkurs: Om skolledning och myndighetsutövning, 7.5 hp
HT 2020

Kursansvarig:

Mikael Hellstadius, mikael.hellstadius@juridicum.su.se

Inledning

Denna studieanvisning gäller kursen "Om skolledning och myndighetsutövning". På lärarplattformen hittar du kursinformation under symbolen "Om skolledning och myndighetsutövning".

Undervisning och gensvar sker vid tre internat och ett seminarium som följer på varje internat. Som kursdeltagare kan det vara bra att vara medveten om att internaten läggs upp lite olika, även om det övergripande arbetssättet är gemensamt för alla kursgrupper. Läsinstruktioner inför varje internat finns på lärarplattformen under "Om skolledning och myndighetsutövning".

Nedan följer kontaktuppgifter till medverkande lärare, en beskrivning av kursens innehåll och förväntade studieresultat. Därefter följer information om innehållet vid internat och seminarier, litteraturanvisningar samt examinationskriterier och kursöversikt.

Rektorsprogrammet

-ett samarbete mellan Företagsekonomiska institutionen, Juridiska institutionen, Statsvetenskapliga institutionen och Institutionen för pedagogik och didaktik (vårdinstitution)

Telefon: 08-16 20 00 (vxl.)
E-post: rektorsprogrammet@edu.su.se
www.edu.su.se

Internat I – Skolans styrning, mål och värden (skoljuridik)

Matilda Björlingsson, matilda.bjorlingsson@gmail.com

Mikael Hellstadius, mikael.hellstadius@juridicum.su.se

Jonas Nordström, nordstromjonas66@gmail.com

Marie Runelid, marie.runelid@gmail.com

Internat II – Rättssäkerhet och rättigheter i skolan

Dag 1 Offentlig rätt

Mattias Appelberg, mattias.appelberg@juridicum.su.se

Michaela Ribbing, michaela.ribbing@juridicum.su.se

Lena Sandström, lena.sandstrom@juridicum.su.se

Åsa Örnberg, asa.ornberg@juridicum.su.se

Dag 2 Rättigheter i nationell och internationell rätt

Mattias Appelberg, mattias.appelberg@juridicum.su.se

Louise Dane, louise.dane@juridicum.su.se

Maria Refors Legge, maria.refors-legge@juridicum.su.se

Lena Sandström, lena.sandstrom@juridicum.su.se

Internat III - Ansvar som arbetsledare och ansvar för barn och deras familjer

Dag 1 Arbetsrätt

Annika Elmér, annika.elmer@emplaw.se

Annika Blekemo, annika.blekemo@juridicum.su.se

Dag 2 Barnrätt

Fler lärare tillkommer

Louise, Dane, louise.dane@juridicum.su.se

Kursens syfte

Momentet "Om skolledning och myndighetsutövning" har som syfte att ge rektor en översikt över relevanta rättsområden för rektors uppdrag. Som en röd tråd löper den juridiska metoden, juridisk argumentation samt rättskälleläran och regelsystemets hierarkiska uppbyggnad.

Vid det första internatet, *Skolans styrning, mål och värden*, ligger fokus på relevanta skolförfattningar, styrning och ansvarsfördelning, nationella och lokala styrinstrument, uppföljning och utvärdering samt internationella konventioner och program.

Vid internat två, *Rättssäkerhet och rättigheter i skolan*, som är uppdelat på två dagar, behandlas den allmänna regleringen av förvaltningsförfarandet hos myndigheter och enskilda skolenheter samt grundläggande kunskap om de offentligtrettsliga författningarna (dag 1), samt rektors funktion som företrädare för en verksamhet som styrs av juridiska intresseavvägningar och dilemman som frammanas av spänningar mellan såväl verksamhetens mål som den enskilda individens rättigheter (dag 2). Även det tredje internatet, *Ansvar som arbetsledare och ansvar för barn och deras familjer*, är uppdelat på två dagar. Vid internatet behandlas dels rektors lednings- och arbetsledningsfunktion och tillhörande arbetsrättsliga frågor (dag 1), dels barnrätt med utgångspunkt i rektors ansvar i förhållande till barn och deras familjer med utgångspunkt i familjerättsliga och socialrättsliga aspekter (dag 2).

Kursens innehåll och upplägg

Upptaktsdag

Den 16 september 2020

Vid uppstartsdagen sker en presentation av Rektorsprogrammet vid Stockholms universitet i stort. På eftermiddagen ges en introduktionsföreläsning för momentet "Om skolledning och myndighetsutövning", år ett på Rektorsprogrammet.

Internat I – Skolans styrning, mål och värden (skoljuridik)

Den 5-6 alt. Den 8-9 oktober och efterföljande seminarium den 16 alt. den 17 november 2020.

Det första internatet behandlar rektors ansvar för att leda det pedagogiska arbetet och ansvar för barn/elever i verksamheten, samt grundläggande kunskap om rättssystemets uppbyggnad och författningarnas inbördes förhållanden. Deltagarna introduceras till juridisk metod och regelsystemets hierarkiska uppbyggnad. Relevanta rättsområden för skolverksamheten, såsom grundlagarna och skolförfattningarna, belyses, samt nationella och lokala styrinstrument. Fokus ligger på rektors position i styrsystemet med tonvikt på förhållandet till huvudman och till centrala myndigheter samt på delegationsförfarandet. Momentet behandlar barnens/elevernas rättsställning, former för och möjligheter till inflytande med hänsyn till barnets/elevens utveckling och mognad och verksamhetens inriktning.

Internat II – Rättssäkerhet och rättigheter i skolan

Offentlig rätt (dag 1) och rättigheter i nationell och internationell rätt (dag 2)

Den 10-11 alt den 14-15 december 2020 och efterföljande seminarium den 18 alt den 19 februari 2021..

Offentlig rätt

Det andra internatet, dag 1, behandlar rektors funktion som företrädare för en verksamhet som styrs av offentligrättsliga författningar. Här belyses lagstiftning med fokus på regleringen av förvaltningsförandet hos myndigheter och enskilda förskole- och skolenheter. Internatet innefattar grundläggande kunskap om de offentligrättsliga författningarna från regeringsformen, tryckfrihetsförordningen och förvaltningslagen till offentlighets- och sekretesslagen samt andra handläggningsregler.

Rättigheter i nationell och internationell rätt

Det andra internatet, dag 2, behandlar den juridiska metoden med utgångspunkt i individens grundläggande fri- och rättigheter i både nationell och internationell rätt. Momentet belyser rektorns funktion som företrädare för en verksamhet som styrs av juridiska intresseavvägningar och dilemman som frammanas av spänningar mellan verksamhetens mål och den enskilda individens rättigheter. Fokus ligger även på juridisk metod och juridisk argumentation.

Internat III – Ansvar som arbetsledare och ansvar för barn och deras familjer

Arbetsrätt (dag 1) och barnrätt (dag 2)

Den 18-19 alt den 22-23 mars 2021 och efterföljande seminarium på internat IV den 3 och den 6 maj 2021.

Arbetsrätt

Det tredje internatet, dag 1, behandlar skolverksamheten i de delar den påverkas av civilrättsliga aspekter inom arbetsrätt. Den arbetsrättsliga delen behandlas rektors lednings- och arbetsledningsfunktion. Det arbetsrättsliga regelverket och arbetsmarknadens organisationer belyses samt skillnader mellan kommunala och fristående skolor. Det enskilda anställningsavtalet, anställnings- skyddet, anställningens upphörande samt förhandlingsrätten enligt med- bestämmandelagen behandlas ingående. Momentet innefattar, föreningsrätt, kollektivavtalet, arbetsmiljöfrågor och arbetstidsfrågor.

Barnrätt

Det tredje internatet, dag 2, belyser barnrätt med utgångspunkt i rektors ansvar i förhållande till barn och deras familjer. Grundläggande familjerättsliga regler belyses och samhällets ansvar för barn behandlas utifrån socialtjänstens ansvar. Kopplat till det behandlas skolans anmälningsskyldighet och kravet på myndighetsövervakning. Internatet behandlar även grundläggande kunskaper om barn som misstänks vara utsatta för brott och barn i vårdnadstvister. Barns rätt till själv- och medbestämmande genomsyrar momentet med fokus på skolans ansvar och funktion.

Examination

Examinationsformer

Examinationen på kursen sker genom aktivt deltagande i kursen och i form av skriftliga uppgifter i samband med varje internat. Notera att det för internat III ges två skriftliga uppgifter, en för dag ett (arbetsrätt) och en för dag två (barnrätt). För att en skriftlig uppgift ska vara godkänd förutsätts att den är inlämnad inom ramen för de tidsangivelser som angetts. Som betyg på hela kursen används en tvågradig kunskapsrelaterad betygsskala, godkänd eller underkänd.

Det är viktigt att uppgifterna lämnas in i tid enligt vad som anges i respektive uppgift. Svar som inkommer efter angivet datum eller ett icke godkänt resultat kan medföra att kursdeltagaren får lösa en ny uppgift vid nästa kurstillfälle.

Skriftliga uppgifter

Många uppgifter inom rektorsprogrammet är individuella vilket innebär följande: Din text ska vara en självständigt skriven text, som du själv har författat. Den ska vara skriven på dator i ett sedvanligt program (som word, open office eller pdf), och vara språkligt väl genomarbetad. Citat, referat och anföringar ska vara korrekt återgivna. Vad gäller hänvisning till ett visst lagrum, t.ex. skollagen, gör man den i följande ordning: Kapitel, paragraf, stycke, punkt (om en sådan förekommer), författning, t.ex. 7 kap. 6 § st. 1, p. 1, skollagen. Första gången som lagen nämns i texten bör man ange sfs-nummer, t.ex. skollagen (2010:800). I texten ska det alltså framgå att du satt dig in i och tillgodogjort dig kurslitteraturen, men också att du förmår föra ett självständigt och underbyggt resonemang kring de frågor som behandlas.

Det är givetvis tillåtet att citera andra källor än kurslitteraturen, men inte som ersättning för denna. Såväl direkta citat som indirekta referat måste alltid vara

försedda med korrekta och fullständiga referensuppgifter. Att kopiera eller skriva av ett kortare eller längre avsnitt och ange sig själv som författare till texten är förbjudet.

Inlämning för examination

För varje internat ges en examinationsuppgift. På internat III ges två uppgifter. Uppgifterna ska finnas tillgängliga senast dagen efter sista internatdagen, dvs. dagen efter att C och D grupperna har haft sitt internat.

När ni gjort uppgiften ska den laddas upp på relevant ställe i lärplattformen. Se vidare instruktion till lärarplattformen.

Villkor för obligatorisk närvaro

Deltagande vid internat och seminarier är obligatoriskt och villkoren för delkursen anges här.

Våra internat är obligatoriska. Det innebär att vid frånvaro från ett *internat* måste kursdeltagaren anmäla frånvaron till Rektorsprogrammets servicecenter (rektorsprogrammet@edu.su.se) och i första hand byta grupp till intilliggande internat. Om byte av grupp inte fungerar måste kursdeltagaren istället delta nästa gång internatet ges.

Våra seminarier är också obligatoriska. Det innebär att vid frånvaro från ett *seminarium* måste kursdeltagaren anmäla frånvaron till kursadministratören och i första hand byta grupp till intilliggande seminarium. För eventuella frågor kontakta (rektorsprogrammet@juridicum.su.se).

Förväntade studieresultat

Efter momentet förväntas kursdeltagaren:

- kunna visa kunskap om och insikt i regelsystemet för skolan, dess styrsystem och de grundläggande värderingar de grundas på och ger uttryck för,
- behärska frågor om elevers rättsställning, om ordning och säkerhet i förskolan och skolan, om betygssättning och om barns/elevs behov av särskilt stöd,
- visa kunskap och insikt i det arbetsrättsliga regelverket,

- behärska frågor om skolan som myndighet och dess förhållande till hemmet, andra samarbetsparter och tredje man,
- vara orienterad om internationella överenskommelser och författningar som berör utbildningsområdet samt
- ha tillägnat sig en överblick över och visa god kunskap om offentligrättsliga områden med relevans för ledning av en rättssäker myndighetsutövning inom skolans verksamhetsområde.

Fusk och plagiat

Fusk

Som student vid Stockholms universitet ansvarar du för din egen utbildning. Som en del i ditt ansvar ingår att känna till de regler som finns för studier, examination och för att vistas i lokaler och utnyttja resurser.

- du får inte med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöka vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars ska bedömas,
- du får inte störa eller hindra undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen.

Plagiat

Det är givetvis tillåtet att citera andra källor, men såväl direkta citat som indirekta referat måste alltid vara försedda med korrekta och fullständiga referensuppgifter. Att kopiera eller skriva av ett kortare eller längre avsnitt och ange sig själv som författare till texten är förbjudet. Det betraktas som plagiat. Man får inte heller kopiera sina egna texter som man fått godkända i andra kurser, s.k. självplagiat. Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (detta innefattar även delar av en text och enstaka meningar) och inte ange varifrån detta kommer. Plagiat kan även anses vara fallet om du använder andras text så att du får den att framstå som din egen. Andras text kan exempelvis utgöras av kurslitteratur och/eller texter du funnit på nätet eller en studiekamrats hemtentamen. Plagiat betraktas som ett grundläggande brott, inte enbart mot en etablerad forskningsetisk kod, utan även mot ett allmänt förhållningssätt vad gäller egna och andras texter. Plagiat är otillåtet fusk och kan leda till avstängning. Vid SU kontrolleras texter mot en databas.

Kursvärdering

Kursen utvärderas genom en digital enkät som blir tillgänglig vid kursens slut. Länk till kursvärderingen läggs ut på lärplattformen i kursmappen.

Kurslitteratur

Till internat I:

- Hellstadius, Tryblom, Werner, UFB 6 Rättspraxis i skolan, Norstedts juridik, senaste utgåvan
- Viola Boström & Kjell Lundmark (red.), Skoljuridik, Liber, senaste utgåvan.
- Helene Roslund, Förskolan – Uppdrag och juridik, Studentlitteratur, senaste utgåvan

Referenslitteratur

- UFB 2 Skolans författningar, Wolters Kluwer (eller motsv.), senaste utgåvan.

Till internat II:

Dag 1

- Viola Boström & Kjell Lundmark (red.), Skoljuridik, Liber, senaste utgåvan.

Vilka avsnitt som ska läsas i denna antologi följer av läsanvisningarna som kommer att ges av lärare inför internatet.

Dag 2

- Viola Boström & Kjell Lundmark (red.), Skoljuridik, Liber, senaste utgåvan.
- Johanna Schiratzki, Barnrättens grunder, Studentlitteratur AB, senaste utgåvan.

Vilka avsnitt som ska läsas i dessa böcker följer av läsanvisningarna som kommer att ges av lärare inför internatet.

Till detta kommer artiklar mm efter närmare anvisning av lärare.

Referenslitteratur

- UFB 2 Skolans författningar, Wolters Kluwer (eller motsv.), senaste utgåvan.

Till internat III:

Dag 1

Göran Söderlöf, Arbetsrätt för skollära och pedagoger. Wolters Kluwer, senaste utgåvan.

Tor Nitzelius, Göran Söderlöf, Skolans arbetsmiljö : praktiska typfall.
Norstedts Juridik AB, senaste utgåvan.

Till detta kommer rättsfall mm. enligt närmare anvisning av lärare inför internatet.

Dag 2

- Johanna Schiratzki, Barnrättens grunder, Studentlitteratur AB, senaste uppl.

Till detta kommer rättsfall mm. enligt närmare anvisning av lärare inför internatet.

Referenslitteratur

- UFB 2 Skolans författningar (senaste utgåvan), Wolters Kluwer (eller motsv.).